

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 19. oktoober 2023
(OR. en)

14398/23

Institutsioonidevaheline
dokument:
2023/0378(COD)

AGRILEG 244
AGRI 632
PHYTOSAN 105
CODEC 1931

SAATEMÄRKUSED

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor
Kättesaamise kuupäev:	18. oktoober 2023
Saaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	COM(2023) 661 final
Teema:	Ettepanek: EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2016/2031 seoses mitmeaastaste uuringukavadega, reguleeritud mittekarantiinsete taimekahjustajate esinemist käsitlevate teadetega, impordikeeldudest ja impordi erinõuetest tehtavate ajutiste eranditega ning nende lubamise korra kehtestamisega, kõrge riskiga taimede, taimsete saaduste ja muude objektide ajutise impordi nõuetega, kõrge riskiga taimede loetellu kandmise korra kehtestamise, fütosanitaarsertifikaatide sisu, taimepasside kasutamise ning teatavate piiritletud alade aruandlusnõuetega ja kahjurite uuringutega

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument COM(2023) 661 final.

Lisatud: COM(2023) 661 final

EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 17.10.2023
COM(2023) 661 final

2023/0378 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2016/2031 seoses mitmeaastaste uuringukavadega, reguleeritud mittekarantiinsete taimekahjustajate esinemist käsitlevate teadetega, impordikeeldudest ja impordi erinõuetest tehtavate ajutiste eranditega ning nende lubamise korra kehtestamisega, kõrge riskiga taimede, taimsete saaduste ja muude objektide ajutise impordi nõuetega, kõrge riskiga taimede loetellu kandmise korra kehtestamise, fütosanitaarsertifikaatide sisu, taimepasside kasutamise ning teatavate piiritletud alade aruandlusnõuetega ja kahjurite uuringutega

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

- **Ettepaneku põhjused ja eesmärgid**

Alates 1970. aastatest on kehtestatud liidu tasandil õigusakte, milles käsitletakse taimede- või taimsete saaduste kahjustajate vastaseid kaitsemeetmeid. Need õigusaktid on olnud väga olulised, et kaitsta liidu põllumajandust, maastikku ja keskkonda. Liidu fütosanitaarpoliitika esimene hindamine ja läbivaatamine toimus aastatel 2008–2016. Selle tulemusel võeti vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2016/2031¹ (edaspidi „määrus“), millega tunnistati kehtetuks ja asendati nõukogu direktiiv 2000/29/EÜ². Liidu taimetervisepoliitika jaoks on see määrus praegu peamine õigusraamistik.

Määruse artikliga 50 ja artikli 79 lõikega 6 on ette nähtud, et komisjon esitab 2021. aasta lõpuks Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande impordimeetmete jõustamise ja tulemuslikkuse kohta ning aruande kogemuste kohta, mille ettevõtjad on saanud seoses taimepassi süsteemi laiendamisega kõikidele istutamiseks ettenähtud taimedele (edaspidi „artikli 50 ja artikli 79 lõike 6 kohaselt esitatud aruanded“).

Komisjon esitas need aruanded 10. detsembril 2021.

Impordimeetmeid käsitlevas aruandes on jõutud järeldusele, et vaatlusalused meetmed ja taimetervise kontrolli lisamine Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625³ kohaldamisalasse on aidanud saavutada eesmärged edendada liidu fütosanitaarkaitset ja võtta rohkem taimekahjustajate vastu suunatud ennetavaid meetmeid kooskõlas rahvusvahelise taimekaitsekonventsiooni eeskirjadega, rakendades riskipõhiseid ja läbipaistvaid lähenemisviise.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. oktoobri 2016. aasta määrus (EL) 2016/2031, mis käsitleb taimekahjustajatevastaseid kaitsemeetmeid, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruseid (EL) nr 228/2013, (EL) nr 652/2014 ja (EL) nr 1143/2014 ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiivid 69/464/EMÜ, 74/647/EMÜ, 93/85/EMÜ, 98/57/EÜ, 2000/29/EÜ, 2006/91/EÜ ja 2007/33/EÜ (ELT L 317, 23.11.2016, lk 4).

² Nõukogu 8. mai 2000. aasta direktiiv taimedele või taimsetele saadustele kahjulike organismide ühendusse sissetoomise ja seal levimise vastu võetavate kaitsemeetmete kohta (EÜT L 169, 10.7.2000, lk 1).

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. märtsi 2017. aasta määrus (EL) 2017/625, mis käsitleb ametlikku kontrolli ja muid ametlikke toiminguid, mida tehakse eesmärgiga tagada toidu- ja söödaalaste õigusnormide ning loomatervise ja loomade heaolu, taimetervise- ja taimekaitsevahendite alaste õigusnormide kohaldamine, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruseid (EÜ) nr 999/2001, (EÜ) nr 396/2005, (EÜ) nr 1069/2009, (EÜ) nr 1107/2009, (EL) nr 1151/2012, (EL) nr 652/2014, (EL) 2016/429 ja (EL) 2016/2031, nõukogu määruseid (EÜ) nr 1/2005 ja (EÜ) nr 1099/2009 ning nõukogu direktiive 98/58/EÜ, 1999/74/EÜ, 2007/43/EÜ, 2008/119/EÜ ja 2008/120/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrused (EÜ) nr 854/2004 ja (EÜ) nr 882/2004, nõukogu direktiivid 89/608/EMÜ, 89/662/EMÜ, 90/425/EMÜ, 91/496/EMÜ, 96/23/EÜ, 96/93/EÜ ja 97/78/EÜ ja nõukogu otsus 92/438/EMÜ (ametliku kontrolli määrus) (ELT L 95, 7.4.2017, lk 1).

Aruandes, milles on käsitletud taimepassi süsteemi laiendamist kõikidele istutamiseks ettenähtud taimedele, on jõutud järeldusele, et laiendamine on aidanud kaasa määruse eesmärkide saavutamisele. Täpsemalt on tänu sellele muutunud tõhusamaks kaitse karantiinsete taimekahjustajate eest, suurenenud valmisolek teha kindlaks uued kogu liitu mõjutavad taimekahjustajad, paranenud asjaomaste sidusrühmade arusaam ja teadlikkus taimetervise tähtsusest ning suurenenud taimekahjustajate kindlakstegemise võimalused.

Aruannetes on välja toodud küsimused, mida tuleks edaspidi arutada, et edendada taimetervist, aga ka ametlikku kontrolli käsitlevate õigusnormide tõhusust ja rakendamist praktikas. Neid arutelusid peeti 2022. aastal liikmesriikide juhtivate taimeterviseametnikega ja taimetervise valdkonnaga seotud liidu ühendustega. Aruteludel jõuti järeldusele, et süsteem vajab teatavaid täiustusi, mida saab teha üksnes määrust muutes. Vaja on i) fütosanitaarsertifikaadil esitatavaid kinnitusi reguleeritud mittekarantiinsete taimekahjustajate jaoks, ii) reguleeritud mittekarantiinseid taimekahjustajaid käsitlevate eeskirjade rikkumisest teavitamist elektroonilise teavitussüsteemi (ametliku kontrolli teabehaldussüsteemi) kaudu, iii) menetlusnorme impordikeelust ajutise erandi tegemist käsitlevate kolmandate riikide taotluste esitamiseks ja läbivaatamiseks, iv) kõrge riskiga taimede kindlakstegemise ja loetlemise korda ning v) ratsionaliseerida kohustus kinnitada teatavate taimede külge taimepassi.

Tuginedes kogemustele, mille komisjon on saanud viiel esimesel määruse kohaldamise aastal, tehti lisaks kindlaks vajadus teha täiustusi seoses i) karantiinseks taimekahjustajaks loetavate, kuid veel täielikult hindamata taimekahjustajate vastaste meetmetega, ii) vajadusega võtta vastu eraldiseisvaid õigusakte ajutiste erandite tegemiseks impordikeelust ja impordi erinõuetest, iii) vajadusega kehtestada ajutised impordinõuded selliste taimede, taimsete saaduste või muude objektide liitu sissetoomiseks, mis on kõrge riskiga taimede loetelust välja jäetud, kuid millest tulenevat fütosanitaarset riski ei ole täielikult hinnatud, iv) samaväärsete nõuete kehtestamisega kolmandate riikide süsteemide jaoks ning v) alternatiivsete ametlike kinnitustega.

Lõpuks tehti kindlaks, et teatav aruandlus on hõlmatud kohustusega ratsionaliseerida liikmesriikide ja ettevõtjate aruandluskohustusi, mille komisjon on võtnud oma teatises „ELi pikaajaline konkurentsivõime: pilk 2030. aasta järgsesse aega“⁴.

Aruandluskohustuste ratsionaliseerimine

Komisjon võtab aruandluskohustuste ratsionaliseerimisel horisontaalseid meetmeid. Oma teatises „ELi pikaajaline konkurentsivõime: pilk 2030. aasta järgsesse aega“ on komisjon rõhutanud, kui oluline on reguleeriv süsteem, mis tagab eesmärkide saavutamise minimaalsete kuludega. Seepärast on komisjon võtnud nõuks teha uue katse aruandlusnõudeid ratsionaliseerida ja lihtsustada ning on seadnud lõppeesmärgiks vähendada seonduvat koormust 25 %, kahjustamata samas asjaomaseid poliitikaeesmärke.

⁴

Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „ELi pikaajaline konkurentsivõime: pilk 2030. aasta järgsesse aega“, COM(2023) 168.

Komisjoni üldeesmärgid on kokkuvõtlikult järgmised:

- a) suurendada õiguskindlust ja -selgust pädevate asutuste ja ettevõtjate jaoks nii liidus kui ka kolmandates riikides;
- b) suurendada liidu regulatiivmenetluste läbipaistvust, paindlikkust ja järjepidevust;
- c) aidata digiteerimise kaudu kaasa aruandluskohustuste ja seonduvate haldusülesannete ratsionaliseerimisele.

Aruandlusnõuded on väga tähtsad õigusaktide nõuetekohase järgimise ja järelevalve tagamisel. Kaasnevad kulud korvab üldjuhul suuresti kasu, mida need nõuded toovad eelkõige peamiste poliitikameetmete täitmise jälgimisel ja tagamisel. Siiski võivad aruandlusnõuded põhjustada ebaproportsionaalset koormust sidusrühmadele, mõjutades eelkõige VKEsid ja mikroettevõtjaid. Aruandlusnõuete kumuleerumine aja jooksul võib kaasa tuua üleliigsed, kattuvad või aegunud kohustused, ebatõhusa sageduse ja ajastuse või sobimatud andmete kogumise meetodid.

Seetõttu püütakse käesoleva ettepanekuga aruandluskohustusi ratsionaliseerida, rakendades meetmete kombinatsiooni:

- selliste aruannete kaotamine, mis ei ole enam vajalikud;
- teabeedastuse digiteerimine;
- aruandluse sageduse vähendamine.

Aruandlusnõuetega on seotud avaliku sektori asutused ja teatavatel juhtudel kaudselt ettevõtjad. Vastavalt muudatusettepanekutele teatavad aruandluskohutused kaotatakse, mõne kohustuse täitmine digiteeritakse ja mõne kohustuse täitmise sagedust vähendatakse.

- **Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega**

Ettepanek sisaldab muudatusi, mis puudutavad liidu taimetervisepoliitikat kajastavate sätete rakendamist. Liidu poliitikat ennast ei muudeta. Muudatusettepanekud on igati kooskõlas liidu kehtiva taimetervisepoliitikaga ja nendega püütakse parandada selle poliitika kohaldamist.

Aruandluskohustusi käsitlevad ettepanekud on osa esimesest aruandlusnõuete ratsionaliseerimisele keskenduvate komisjoni algatuste paketist. See on osa pidevast protsessist, mille raames vaadatakse põhjalikult läbi kehtivad aruandlusnõuded, et hinnata nende jätkuvat asjakohasust ja muuta need tõhusamaks.

Ettepanek avaldab eesmärkide saavutamisele asjaomases poliitikavaldkonnas vaid positiivset mõju, kuna sellega suurendatakse pädevate asutuste, ettevõtjate ja komisjoni jaoks läbipaistvust ja vähendatakse nende halduskoormust.

- **Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega**

Määruse kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega, mis on seotud põllumajanduse ja keskkonnaga, näiteks elurikkuse ja kliimamuutustega, on tagatud kehtivate sätetega ja nende sätete rakendamisega. Kuna kavandatud tehniliste muudatustega ei muudeta määruse poliitilist suunda, see kooskõla ei muutu.

Komisjon tagab, et tema õigusakt on eesmärgipärane ja et selles lähtutakse sidusrühmade vajadustest. Määrusega viiakse miinimumini halduskoormus, saavutades samal ajal määruse eesmärgid õigusloome kvaliteedi ja tulemuslikkuse programmi (REFIT) kohaselt. Aruandluskohustuste ratsionaliseerimist käsitlevate muudatusettepanekutega vähendatakse liidu õigusraamistikust tulenevat aruandluse keerukust.

2. **ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS**

- **Õiguslik alus**

Ettepanekuga muudetakse ühise põllumajanduspoliitika eesmärkide saavutamiseks vajalike eeskirjade tehnilist rakendamist liidus toimuva taimede, taimsete saaduste ja muude objektide tootmise ja turustamise valdkonnas.

Seetõttu on valitud Euroopa Liidu toimimise lepingu (edaspidi „ELi toimimise leping“) artikli 43 lõige 2, kus on sätestatud õiguslik alus ühise põllumajanduspoliitika eesmärkide saavutamiseks vajalike sätete vastuvõtmiseks.

- **Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)**

ELi toimimise lepingu artikli 4 lõike 2 punkti d kohaselt jagavad liit ja liikmesriigid pädevust põllumajanduse ja kalanduse, välja arvatud mere bioloogiliste ressursside kaitse valdkonnas.

Alates direktiivi 2000/29/EÜ vastuvõtmisest ja ka määruse alusel on taimetervise valdkond olnud väga suures osas reguleeritud liidu tasandil. Neil õigusnormidel on olnud suur roll liidu territooriumi kaitsmisel taimekahjustajate ja haiguste eest. Ka muudatusettepanekute eesmärgi saab paremini saavutada asjaomaste küsimuste reguleerimisega vaid liidu tasandil.

Mis puudutab aruandluskohustusi, siis asjaomased nõuded on liidu õigusega juba kehtestatud. Nende ratsionaliseerimine peaks samuti toimuma liidu tasandil.

- **Proportsionaalsus**

Kavandatud meetmed piirduvad sammudega, mis tuleb astuda liidu tasandil selleks, et meetmed oleksid tulemuslikud ja tõhusad. Meetmete tõhususe ja tulemuslikkuse tagamiseks peetakse kõige asjakohasemaks muuta määrust, võttes arvesse, et ettepaneku üks põhielement on tugevdada ühtlustatud meetmete rakendamist liikmesriikide jaoks. Ühtsed nõuded kogu määruses on ainus viis, kuidas tagada kõrge kvaliteeditase määruse kohaldajatele, siseturu toimimine ja võrdsed võimalused ettevõtjatele, aga ka kestlik põllumajandus- ja toidutootmine.

Aruandlusnõuete ratsionaliseerimisega lihtsustatakse õigusraamistikku, tehes kehtivatesse nõuetesse minimaalsed muudatused, mis ei mõjuta laiema poliitikaeesmärgi sisu. Seepärast piirdub ettepanek nende muudatustega, mida on vaja tõhusa aruandluse tagamiseks ilma asjaomaste õigusaktide olulisi elemente muutmata.

- **Vahendi valik**

Ettepanek esitatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusena. Muud vahendid ei oleks asjakohased, sest ettepanekuga muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse põhisätteid, mida komisjonil ei ole õigust muuta rakendusaktide kaudu.

3. **JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED**

- **Praegu kehtivate õigusaktide järelhindamine või toimivuse kontroll**

Määruse artikli 50 ja artikli 79 lõike 6 kohaselt esitatud aruannete koostamist toetas konsulteerimine sidusrühmadega, mille raames koguti vajaduse korral andmeid impordi kohta.

Aruandluskohustuste puhul ei ole järelhindamine ega toimivuskontroll kohaldatavad.

- **Konsulteerimine sidusrühmadega**

Määruse artikli 50 ja artikli 79 kohaselt esitatud aruannete koostamisel konsulteeriti ulatuslikult kõigi asjaomaste sidusrühmadega. Esimeses etapis kutsuti taimetervisega ning paljundus- ja kultiveerimismaterjali sertifitseerimisega tegelevate liikmesriikide ametiasutuste esindajatest koosnevat taimetervise eksperdirühma, Euroopa Parlamenti ja asjaomaseid liidu tasandi kutseühendusi üles osalema asjakohaste küsimustike väljatöötamises. Koostati viis üksikasjalikku küsimustikku impordiprotseduuride, impordikeelu, importimisel vajalike fütosanitaarsertifikaatide, ametliku kontrolli ja taimepasside kohta, mis sisaldasid kokku 234 küsimust ja hõlmasid peamisi määrusega kaasnevaid muudatusi.

Liidu pädevad asutused ja liidu tasandi kutseühendused said spetsiaalse kutse osaleda konsultatsioonis ning teavitasid riiklikke ühendusi ja liidu ettevõtjaid võimalusest osaleda konsultatsioonis vaba juurdepääsuga lingi kaudu. Kuna muudatused on laadilt väga tehnilised, esitati avalikkusele, kelle poole pöördui sotsiaalmeedia kaudu, väga vähe küsimusi.

Kokku laekus 563 vastust, mille üksikasjalik analüüs esitati komisjoni tervise ja toiduohutuse peadirektoraadi ning Teadusuuringute Ühiskeskuse koostatud viies tehnilises aruandes⁵.

Mis puudutab impordiga seotud sätteid, siis liikmesriigid suhtusid positiivselt sätetesse ja ettepanekutesse, mis suurendavad taimetervise kontrolli selgust ja parendavad veelgi liidu kaitset taimekahjustajate eest. Liidu ja liikmesriikide

⁵ 2021. aasta aruanded (europa.eu).

ühendused leidsid, et teatavad sätted – nagu kõrge riskiga taimi puudutavad ajutised keelud – on tekitanud juba väljakujunenud kaubanduses raskusi, ning nõudsid sellega seoses suuremat õigusselgust ja läbipaistvust. Ühendused soovisid suuremat õigusselgust ja läbipaistvust ka muude menetluste puhul, mis võivad kaubandusele kaasa aidata, nagu alalisest keelust erandite tegemine. Seda küsimust käsitletakse käesolevas ettepanekus. Taimepassidega seoses leidsid sidusrühmad, et taimepassi kinnitamine iga kaubeldava ühiku külge tekitab täiendavat halduskoormust ja kulusid, mis kaaluvad üles sellega kaasneva täiendava kasu. Ka seda küsimust käsitletakse käesolevas ettepanekus.

- **Eksperdiarvamuste kogumine ja kasutamine**

Lisaks muudatusettepanekutele, mis tulenevad määruse artikli 50 ja artikli 79 lõike 6 kohaselt esitatud aruannetest, sisaldab ettepanek muudatusi, mis põhinevad kogemustel, mille komisjon on saanud viiel esimesel määruse kohaldamise aastal. Ehkki nende muudatusettepanekute koostamisel sidusrühmadega ei konsulteeritud, on kavandatud muudatused seotud menetlustega, mida peeti rakendamisel problemaatiliseks, ning nende eesmärk on tagada pädevatele asutustele, ettevõtjatele ja kolmandatele riikidele õigusselgus ja -kindlus.

Aruandluskohustusi puudutavad ettepanekud koostati pärast kehtivate aruandluskohustuste põhjalikku läbivaatamist, tuginedes seonduvate õigusaktide kohaldamisel saadud kogemustele. Aruandluskoormuse ja selle sidusrühmadele avalduva mõju jälgimist jätkatakse, kuna see on osa liidu õigusaktidest tulenevate aruandlusnõuete pideva hindamise protsessist.

- **Mõjuhindang**

Komisjoni tehtud analüüsi põhjal ei ole muudatusettepanekutel märkimisväärset majanduslikku, keskkonnavalast ega sotsiaalset mõju. Seetõttu otsustas komisjon ettepanekus esitatud sihipäraste tehniliste muudatuste jaoks mõjuhindangut mitte koostada.

Ettepanek tuleneb osaliselt aruannetest, mille komisjon esitas Euroopa Parlamendile ja nõukogule määruse (EL) 2016/2031 artiklite 50 ja 79 kohaselt. See põhineb ka määruse (EL) 2016/2031 kohaldamisel saadud kogemustel. Nimetatud aruannete koostamisel konsulteeriti ulatuslikult kõigi asjaomaste sidusrühmadega. Pärast aruannete esitamist Euroopa Parlamendile ja nõukogule 10. detsembril 2021 tehti kindlaks küsimused, mis väärivad edasist arutelu. 2022. aastal toimusid arutelud juhtivate taimeterviseametnikega, samuti taimetervise valdkonna ning paljundus- ja kultiveerimismaterjaliga seotud liidu ühendustega. Aruteludel jõuti järeldusele, et vaja on teatavaid täiustusi, mida saab teha üksnes määrust muutes. Kui rääkida aruandluskohustustest, siis muudatusettepanekud hõlmavad õigusakti piiratud ja sihipärast muutmist aruandlusnõuete ratsionaliseerimiseks. Need ettepanekud põhinevad asjaomaste õigusaktide rakendamisel saadud kogemustel. Muudatused ei avalda märkimisväärset mõju poliitikale, vaid üksnes tagavad tõhusama ja tulemuslikuma rakendamise. Kuna muudatused on sihipärased ning asjakohased poliitikavalikud puuduvad, ei ole mõjuhindang vajalik.

Kavandatud muudatuste mis tahes mõju on eeldatavasti minimaalne ja positiivne nii pädevate asutuste kui ka ettevõtjate jaoks. Muudatustega vähendatakse

halduskoormust, suurendatakse õigusselgust ja lihtsustatakse kauplemist asjaomaste kaupadega.

- **Õigusnormide toimivus ja lihtsustamine**

Ettepanek sisaldab sihtotstarbelisi sätteid, millega täiustatakse juba toimivat süsteemi, muutes reguleeriva korra ELi ettevõtjate ja pädevate asutuste jaoks lihtsamaks, selgemaks ja vähem koormavaks ning suurendades kolmandate riikide jaoks läbipaistvust.

Aruandluskohustuste puhul on ettepaneku eesmärk lihtsustada õigusakte ja vähendada sidusrühmade, eelkõige haldusasutuste koormust. Sellega püütakse viia miinimumini nõuete täitmisega seotud kulud, vähendades teatavate aruandluskohustuste kaotamisega liikmesriikide ametiasutuste haldus- ja töökoormust. Mis puudutab iga-aastase piiritletud alade asukohast teavitamise kohustuse kaotamist, siis selle teabe saab puhangutest teavitamiseks kasutatavast komisjoni teabesüsteemist (EUROPHYT).

Ettepaneku eesmärk on ka ratsionaliseerida mitmeaastaste uuringukavade koostamises seisnevat aruandluskohustust, vähendades nende kavade koostamise sagedust praeguselt viielt kuni seitsmelt aastalt kümnele aastale. Sellega antakse liikmesriikide ametiasutustele lisaaega vastavate uuringute läbiviimiseks. Lõpetuseks on ettepaneku eesmärk teatavad aruandluskohustused digiteerida, võttes arvesse määruse (EL) 2017/625 jaoks välja töötatud praegu kohaldatavaid teabesüsteeme ning taimetervise uuringute jaoks mõeldud IT-süsteemi. Sellise digiteerimisega muudetak스 vastavate aruandlust käsitlevate sätete kohaldamine sobilikumaks digitaalse keskkonna jaoks.

- **Põhiõigused**

Kavandatud muudatused ei avalda mingit mõju Euroopa Liidu põhiõiguste hartaga kaitstud põhiõigustele.

4. **MÕJU EELARVELE**

Mõju eelarvele puudub.

5. **MUU TEAVE**

- **Rakenduskavad ning järelevalve, hindamise ja aruandluse kord**

Ratsionaliseeritakse aruandluse korda. Rakenduskavasid ja järelevalvekohustusi ei muudeta. Kolmandatele riikidele võimaldatakse kuuekuuline üleminekuperiood seoses kohustusega märkida fütosanitaarsertifikaadi lisadeklaratsiooni meetmed, mida nad kohaldavad seoses reguleeritud mittekarantiiniseid taimekahjustajaid käsitlevate eeskirjadega.

- **Selgitavad dokumendid (direktiivide puhul)**

Ei kohaldata.

- **Ettepaneku sätete üksikasjalik selgitus**

- i) ajutiselt karantiinseks taimekahjustajaks loetavate, kuid veel täielikult hindamata taimekahjustajate vastu suunatud meetmete selgitamine*

Määruse artikliga 30 on antud komisjonile õigus võtta rakendusaktidega ajutisi meetmeid seoses riskidega, mis tulenevad taimekahjustajatest, mida ei ole veel täielikult hinnatud ja mis ei ole veel reguleeritud liidu karantiinse taimekahjustajana. Sellega on antud võimalus käsitleda neid taimekahjustajaid liidu karantiinsete taimekahjustajate loetellu kantud taimekahjustajadena. Selles sättes ei ole selgelt öeldud, kas need meetmed hõlmavad ka taimede ja muude kaupade impordi erinõudeid.

Seepärast muudetakse selguse suurendamiseks ettepanekuga määruse artikli 30 lõiget 1, täpsustamaks, et võetavad ajutised meetmed võivad hõlmata nii taimede ja muude kaupade vedamist liidus kui ka nende importimist liitu.

- ii) fütosanitaarsertifikaadil esitatavaid kinnitusi käsitlevate nõuete muutmine reguleeritud mittekarantiinsete taimekahjustajate puhul*

- Määruse artikli 71 lõike 1 kohaselt peavad kolmandad riigid tõendama, et asjaomased taimed ja kaubad on vabad liidu karantiinsetest taimekahjustajatest ja vabad liidu reguleeritud mittekarantiinsetest taimekahjustajatest (või nende lubatud tase ei ole ületatud). Selleks esitatakse fütosanitaarsertifikaadil standardne kinnitus, et saadeti vastab karantiinseid taimekahjustajaid ja reguleeritud mittekarantiinseid taimekahjustajaid käsitlevatele impordieeskirjadele.
- Kooskõlas rahvusvahelise fütosanitaarmedetmete standardiga nr 12 on määruse artikli 71 lõikega 2 ette nähtud, et kui kohaldatavad impordi erinõuded võimaldavad mitut eri varianti, peab kolmas riik märkima fütosanitaarsertifikaadile, millist varianti on kasutatud selle tagamiseks, et saadeti on vaba karantiinsetest taimekahjustajatest. Reguleeritud mittekarantiinsete taimekahjustajate kohta sellist sätet ei ole.

Seepärast muudetakse ettepanekuga määruse artikli 71 lõiget 2, et kolmandad riigid märgiksid fütosanitaarsertifikaadile, kuidas on tagatud reguleeritud mittekarantiinseid taimekahjustajaid käsitlevate eeskirjade täitmine, kui liidu õigusaktid võimaldavad eri variante. See muudatus on kooskõlas asjaomase rahvusvahelise standardiga.

- iii) reguleeritud mittekarantiinseid taimekahjustajaid käsitlevate eeskirjade rikkumisest teavitamine elektroonilise teavitussüsteemi (ametliku kontrolli teabehaldussüsteemi) kaudu*

Määrusega on kehtestatud kohustus teavitada ametliku kontrolli teabehaldussüsteemi kaudu liidu karantiinseid taimekahjustajaid käsitlevate eeskirjade rikkumisest (nt liidu karantiinsete taimekahjustajate esinemisest imporditud taimedel). Määruses ei ole sätestatud kohustust teavitada sel viisil reguleeritud mittekarantiinseid taimekahjustajaid käsitlevate eeskirjade rikkumisest.

Selle kohustuse puudumise tõttu on liikmesriigid kasutanud ühtlustamata mittedigitaalsete vahendeid liidu ja kolmandate riikide teavitamiseks reguleeritud mittekarantiinseid taimekahjustajaid käsitlevate eeskirjade rikkumisest.

Seepärast muudetakse ettepanekuga määruse artikleid 37 ja 104, kandmaks hoolt selle eest, et reguleeritud mittekarantiinseid taimekahjustajaid käsitlevate eeskirjade rikkumisest ja järelmeetmetest teavitatakse liidus ühetaoliselt. Samuti tagatakse sellega järjekindlus vastavate eeskirjadega karantiinsete taimekahjustajate kohta ning parandatakse üldiselt ELi fütosanitaarkaitse taset.

- iv) ***komisjonile antav õigus kehtestada eraldiseisvate õigusaktidega ajutisi erandeid impordikeelust, impordi erinõuetest ja ajutistest impordi erinõuetest kaupade puhul, mis on kõrge riskiga taimede, taimsete saaduste ja muude objektide loetelust välja jäetud, kuid millest tulenevat taimekahjustajatega seotud riski ei ole täielikult hinnatud.***

Määruse artiklis 40, milles käsitletakse taimede, taimsete saaduste ja muude objektide kolmandatest riikidest importimise keeldu, on sätestatud komisjoni kohustus kehtestada neid keelde sisaldav ühtne loetelu. Selline keeld on seotud ühe või mitme konkreetse karantiinse taimekahjustajaga, sellel ei ole aegumistähtaega ning seda kohaldatakse tavaliselt kõigi või paljude kolmandate riikide suhtes.

Sanitaar- ja fütosanitaareeskirjade kohaselt peaks kolmas riik siiski saama taotleda impordikeelust erandi tegemist, kui ta leiab, et tal on olemas süsteem, mis tagab liidu nõutava fütosanitaarkaitse taseme. Sellistel juhtudel tuleb teha asjaomasest keelust ajutine erand.

Sarnaselt vajadusele teha erand impordikeelust on mõnikord vaja teha ajutine erand artikli 41 lõikes 2 osutatud loetelus sätestatud erinõuetest ja samaväärsetest nõuetest. Näiteks võib kolmas riik taotleda, et liit aktsepteeriks alternatiivseid meetmeid, mida kolmas riik peab tõhusaks taimede, taimsete saaduste või muude objektide liitu sissetoomisest tuleneva taimekahjustajatega seotud riski vähendamiseks vastuvõetavale tasemele. Ettepanekuga nähakse ette võimalus teha artikli 41 lõikes 2 sätestatud erinõuetest esialgse hinnangu põhjal erand.

Selline ajutine erand puudutab tavaliselt üht kolmandat riiki või osa sellest. Erand tuleks teha vaid juhul, kui on täidetud väga üksikasjalikud impordi erinõuded. Need erinõuded võivad puudutada mis tahes etappi alates tootmisest kuni liitu eksportimiseni, hõlmates näiteks tootmismeetodeid, töötlemist ja muid meetodeid asjaomaste taimekahjustajatega seotud riski maandamiseks, samuti visuaalset kontrolli, proovivõttu, testimist ja muid fütosanitaarmeetmeid liidu nõutava kaitsetaseme saavutamiseks. Kõnealused erandid tuleks kehtestada eraldiseisvate õigusaktidega ajutiselt, et oleks võimalik täielikult hinnata meetmete tõhusust ning tingimusi või erandit ennast paindlikult muuta, kui see peaks vajalik olema. Kui on kehtestatud ajutised meetmed ja neid on auditeeritud ning on olemas täielik hinnang, võib erandi muuta ajutisest alaliseks. Selle tulemusel lisatakse asjaomane kolmanda riigi kaup, mille suhtes kohaldatakse impordikeelust tehtavat erandit, määruse artikli 41 lõike 2 alusel

vastu võetud impordi erinõuete loetellu. Kui ajutise erandi kohaldamise ajal ilmneb, et riski ei vähendata vastuvõetavale tasemele, loobutakse kohe asjaomase erandi kohaldamisest ja asjaomane kolmanda riigi kaup kantakse määruse artikli 40 alusel keelatud kaupade loetellu.

Impordikeelust ja impordi erinõuetest tehtavate erandite kõrval on kaupade kõrge riskiga taimede, taimsete saaduste ja muude objektide loetelust välja jätmisel saadud kogemused näidanud, et esineb juhtumeid, kus on küll hinnatud kaubaga kaasnevat üldist riski, kuid ei ole hinnatud teatavate kindlakstehtud taimekahjustajate esinemist. Seepärast on vaja vastu võtta ajutised impordi erinõuded, et oleks võimalik täielikult hinnata nende taimekahjustajatega seotud riski. Pärast selle riski täielikku hindamist kantakse asjaomane kolmanda riigi kaup määruse artikli 41 lõike 2 alusel vastu võetud loetellu või tunnistatakse nõuete samaväärsust.

Selleks et muuta selgemaks ja läbipaistvamaks ajutiste erandite tegemine impordikeelust ja impordi erinõuetest, samuti impordi erinõuete ja ajutiste impordi erinõuete kehtestamine kõrge riskiga taimede loetelust välja jäetud kaupade puhul ning taimsete saaduste ja muude objektide puhul, millest tulenevat taimekahjustajatega seotud riski ei ole täielikult hinnatud, lisatakse ettepaneku kohaselt määrusesse uus artikkel 42a, millega antakse komisjonile õigus võtta vastu eraldiseisvaid õigusakte kehtestatud keelust või impordi erinõuetest tehtavate ajutiste erandite kohta.

v) *komisjonile antav õigus võtta vastu menetlusnormid impordikeelust või impordinõuetest ajutise erandi tegemist käsitlevate kolmandate riikide taotluste esitamiseks ja läbivaatamiseks*

Määruse artikliga 40 on kehtestatud eeskirjad, mis käsitlevad teatavat liiki ja päritolu taimede importimise keeldu, ning artikliga 41 eeskirjad, mis käsitlevad teatavat liiki ja päritolu taimede importimise ja vedamise nõudeid. Nagu on selgitatud seoses eelmise muudatusettepanekuga, teeb komisjon kolmanda riigi taotlusel teatavatel juhtudel sellest keelust või impordi või vedu käsitlevatest nõuetest ajutise erandi, et võimaldada kolmanda riigi mõne taime või muu kauba impordi või vedu liidus.

Standardmenetlust nende kolmandate riikide taotluste hindamiseks paraku ei ole. Kui kolmandalt riigilt laekub ajutise erandi tegemise taotlus, siis praegu põhineb erandi tegemise menetlus ühekordsel teabenõudel ja ühekordsel otsusel kaasata või mitte kaasata taotluse hindamisse Euroopa Toiduohutusamet (EFSA). Standardmenetlus tagaks eeskirjad otsustusprotsessi jaoks ja seega läbipaistvuse, mis praegu puudub.

Seepärast tehakse ettepanek anda määruse uue artikliga 42a komisjonile õigus võtta vastu impordikeelust või -nõuetest ajutise erandi tegemist käsitlevate taotluste esitamise ja läbivaatamise standardmenetluse eeskirjad. Need eeskirjad võivad hõlmata vastavate toimikute esitamise juhiseid ja hindamise elemente.

vi) *komisjonile antav õigus võtta vastu delegeeritud õigusakt kõrge riskiga taimede kindlaksmääramise ja loetlemise menetluse kehtestamiseks*

Määruse artikli 42 kohaselt peaks taimede ajutine kandmine kõrge riskiga taimede loetellu põhinema esialgsel hindamisel. Lisateavet selle hindamise läbiviimise kohta ei ole paraku esitatud. Seni on taimeliigid loetletud kõrge riskiga taimedena vaid ühel korral, komisjoni rakendusmääruses (EL) 2018/2019⁶. Selle loetelu koostamises osalesid liikmesriikide eksperdid, kes esitasid ettepanekud, mida hinnati põhjalikult, võttes arvesse teaduslikke ja tehnilisi tõendeid.

Paraku on mitu osalejat märkinud, et see menetlus ei ole piisavalt läbipaistev, eriti võttes arvesse seda, et selle tulemuseks on juba toimuva kaubanduse ajutine keelamine.

Seepärast ja ka läbipaistvuse huvides tuleks seda menetlust ja hindamise elemente kirjeldada. Sellega seoses muudetakse ettepanekuga määruse artiklit 42, sätestades selles komisjoni õiguse võtta vastu delegeeritud õigusakt, milles kirjeldatakse kõrge riskiga taimede kindlakstegemise ja loetlemise menetlust ning hindamise elemente.

vii) kolmanda riigi süsteemi jaoks samaväärsete nõuete kehtestamise õigusliku aluse selgitamine, et hõlmata lisaks liidus vedamise nõuetele ka kehtivad impordinõuded kooskõlas asjaomase rahvusvahelise standardiga

Vastavalt määruse artiklile 44 on komisjonil õigus rakendusaktiga kehtestada samaväärsed nõuded kolmanda riigi süsteemi jaoks, kui asjaomane kolmas riik tagab fütosanitaarkaitse taseme, mis on samaväärne taimede ja muude kaupade liidu territooriumil vedamise erinõuetega. Selleks hindab EFSA kolmanda riigi fütosanitaarsüsteemi, mille järel liit teeb otsuse selle kohta, kas tunnistada vastavad nõuded samaväärseteks või mitte.

Võimalus kehtestada kolmanda riigi süsteemi jaoks samaväärsed nõuded on piiratud, kuna see on olemas vaid juhul, kui on ette nähtud taimede, taimsete saaduste ja muude objektide liidus vedamise nõuded. Samaväärseid nõudeid ei ole võimalik kehtestada olukorras, kus selliseid liidus vedamise nõudeid ei ole, kuna vastavat taimekahjustajat teadaolevalt liidu territooriumil ei esine, kuid kus on sellegipoolest kehtestatud impordi erinõuded. Seepärast peab asjaomane kolmas riik vastavalt muudatusettepanekule tagama fütosanitaarkaitse taseme, mis on samaväärne mitte üksnes asjaomaste taimede ja muude kaupade liidus vedamise nõuetega, vaid ka erinõuetega, mida kohaldatakse asjaomaste taimede ja kaupade importimisel teistest kolmandatest riikidest, kui sellised impordi erinõuded on kehtestatud.

Seetõttu muudetakse ettepanekuga määruse artikli 44 lõiget 1, et laiendada kõnealuste nõuete ulatust.

viii) komisjonile antav õigus võtta vastu delegeeritud õigusakt teatavate taimede külge taimepassi kinnitamise kohustuse ratsionaliseerimiseks

⁶ Komisjoni 18. detsembri 2018. aasta rakendusmäärus (EL) 2018/2019, millega kehtestatakse määruse (EL) 2016/2031 artikli 42 tähenduses kõrge riskiga taimede, taimsete saaduste ja muude objektide ajutine loetelu ning kõnealuse määruse artikli 73 tähenduses selliste taimede loetelu, mille sissetoomisel liitu ei nõuta fütosanitaarsertifikaati (ELT L 323, 19.12.2018, lk 10).

Määruse artiklis 88 on sätestatud kohustus kinnitada kõigi asjaomaste taimede, taimsete saaduste või muude objektide külge taimepass, nägemata ette ühtki erandit. Paraku on mõnel juhul (nt palkide või siirdemuru puhul) kauba laad või ettevõtjatevahelise kauplemise kiirus selline, et selle kohustuse täitmine on ebapraktiline, kui mitte võimatu.

Seepärast muudetakse ettepanekuga määruse artiklit 88, sätestades selles komisjoni õiguse loetleda konkreetsed kaubad, mille puhul tehakse taimepassi kinnitamise kohustusest erand, ja määrata kindlaks selle erandi kohaldamise tingimused.

ix) kolmandate riikide esitatud alternatiivsete ametlike kinnituste aktsepteerimise võimaluse vastavusse viimine hetkeolukorraga rahvusvahelisel tasandil

Määruse artikli 99 kohaselt on komisjonil õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte, et määrata kindlaks elemendid, mida peavad sisaldama konkreetseid imporditavaid taimi, taimseid saadusi või muid objekte (v.a puidust pakkematerjal) käsitlevad kolmandate riikide ametlikud kinnitused, mida nõutakse kohaldatavate rahvusvaheliste standarditega. Ühtki rahvusvahelist standardit selliste kinnituste kohta seni paraku ei ole. Selle põhjuseks on asjaolu, et sellised ametlikud kinnitused on tavaliselt väga konkreetsete kaupade ja päritoluriikide kohta, samal ajal kui rahvusvahelised standardid on enamasti üldisemat laadi. See piiratud võimalus aktsepteerida ametlikke kinnitusi vaid siis, kui need on koostatud kooskõlas asjaomaste rahvusvaheliste standarditega, mõjutab ka komisjoni rakendusotsuseid, mida on kohaldatud aastaid.

Seepärast muudetakse ettepanekuga määruse artiklit 99, et laiendada kohaldatavate rahvusvaheliste standarditega seotud nõuet, hõlmates rahvusvaheliste standardite alternatiivina muud kriteeriumid, ning anda komisjonile õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte kõnealuste kinnituste elementide kindlaksmääramiseks, ilma et oleks vaja vastu võtta rahvusvahelisi standardeid.

x) aruandluskohustuste ratsionaliseerimine

Ettepanekuga muudetakse aruandluskohustusi käsitlevaid määruse artikleid järgmiselt:

- a) kaotatakse kohustus teavitada igal aastal kehtestatud piiritletud alade arvust ja asukohast, asjaomastest taimekahjustajatest ja eelmisel kalendriaastal võetud asjakohastest meetmetest (artikkel 18);
- b) ratsionaliseeritakse aruandlust, vähendades mitmeaastaste uuringukavade koostamise sagedust ja pikendades nende kestust (st aega, mille jooksul liikmesriik peab uurima kõiki karantiinseid taimekahjustajaid) viielt kuni seitsmelt aastalt kümnele aastale (artikkel 23);
- c) digiteeritakse järgmine aruandlus:
 - i) sihtotstarbeline teavitamine piiritletud aladest (artikkel 18),

- ii) iga-aastane teavitamine karantiinsete taimekahjustajatega seotud uuringute tulemustest (artikkel 22),
- iii) teavitamine mitmeaastastest uuringukavadest (artikkel 23),
- iv) iga-aastane teavitamine prioriteetsete taimekahjustajatega seotud uuringute tulemustest (artikkel 24),
- v) iga-aastane teavitamine kaitstavate piirkondade karantiinsete taimekahjustajatega seotud uuringute tulemustest (artikkel 34).

Käesolev algatus hõlmab ka aruannete esitamiseks elektroonilise teavitussüsteemi loomist (artikkel 103).

xi) muude liidu õigusaktide muudatused ja lõppsätted

Ei kohaldata.

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2016/2031 seoses mitmeaastaste uuringukavadega, reguleeritud mittekarantiinsete taimekahjustajate esinemist käsitlevate teadetega, impordikeeldudest ja impordi erinõuetest tehtavate ajutiste eranditega ning nende lubamise korra kehtestamisega, kõrge riskiga taimede, taimsete saaduste ja muude objektide ajutise impordi nõuetega, kõrge riskiga taimede loetellu kandmise korra kehtestamise, fütosanitaarsertifikaatide sisu, taimepasside kasutamise ning teatavate piiritletud alade aruandlusnõuetega ja kahjurite uuringutega

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 43 lõiget 2,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust¹,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

- (1) Aruandlusnõuded on väga tähtsad õigusaktide nõuetekohase järgimise ja järelevalve tagamisel. Seetõttu on oluline viia need nõuded omavahel vastavusse, sest nii oleks võimalik tagada, et need täidavad seatud eesmärgi ja halduskoormus väheneb.
- (2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2016/2031² on sätestatud eeskirjad taimekahjustajate vastaste kaitsemeetmete kohta. Need eeskirjad hõlmavad reguleeritud taimekahjustajate liigitamist ja loetellu kandmist, teatavate taimede, taimsete saaduste ja muude objektide liidu territooriumile sissetoomise ja seal vedamise nõudeid, uuringuid, haiguspuhangutest teatamist, meetmeid taimekahjustajate hävitamiseks, kui neid esineb liidu territooriumil, ja sertifitseerimist.
- (3) Lisaks sisaldab määrus (EL) 2016/2031 mitmeid aruandlusnõudeid piiritletud alade kehtestamise ning liidu karantiinsete taimekahjustajate, prioriteetsete taimekahjustajate

¹

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. oktoobri 2016. aasta määrus (EL) 2016/2031, mis käsitleb taimekahjustajatevastaseid kaitsemeetmeid, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruseid (EL) nr 228/2013, (EL) nr 652/2014 ja (EL) nr 1143/2014 ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiivid 69/464/EMÜ, 74/647/EMÜ, 93/85/EMÜ, 98/57/EÜ, 2000/29/EÜ, 2006/91/EÜ ja 2007/33/EÜ (ELT L 317, 23.11.2016, lk 4).

ja kaitstavate piirkondade karantiinsete taimekahjustajate uuringute kohta, mida tuleks lihtsustada kooskõlas komisjoni teatisega „ELi pikaajaline konkurentsivõime: pilk 2030. aasta järgsesse aega”³

- (4) Kooskõlas määruse (EL) 2016/2031 artikli 18 lõikega 6 teavitavad liikmesriigid komisjoni ja teisi liikmesriike iga aasta 30. aprilliks kindlaksmääratud piiritletud alade arvust ja asukohast, asjaomastest taimekahjustajatest ja eelmisel kalendriaastal võetud asjakohastest meetmetest.
- (5) Nagu kogemused on näidanud määruse (EL) 2016/2031 kohaldamise ajal, on liidu tasandil fütosanitaarpoliitika koordineerimise eesmärgil tõhusam teatada piiritletud aladest kohe pärast nende kehtestamist. Kui liikmesriik teatab piiritletud aladest kohe teistele liikmesriikidele, komisjonile ja ettevõtjatele, aitab see saada teadlikuks asjaomase taimekahjustaja esinemisest ja levikust ning otsustada, milliseid meetmeid oleks vaja järgmisena võtta. Seepärast tuleks määruse (EL) 2016/2031 artikli 18 lõikega 6 kehtestada liikmesriikidele kohustus teavitada komisjoni ja teisi liikmesriike piiritletud aladest kohe pärast nende kehtestamist, samuti tuleb teavitada asjaomastest taimekahjustajatest ja vastavatest võetud meetmetest. Selline kohustus ei lisa uut halduskoormust, sest piiritletud alast viivitamata teatamine on praegune kohustus, mis on kehtestatud komisjoni rakendusmääruse (EL) 2019/1715⁴ I lisa punktis 7.1 ja mida praegu rakendavad kõik liikmesriigid. Selle kohustuse sätestamine määruse (EL) 2016/2031 artikli 18 lõikes 6 suurendab veelgi selgust piiritletud alade suhtes kohaldatavate eeskirjade osas ning seetõttu tuleks rakendusmääruses (EL) 2019/1715 sätestatud vastav kohustus välja jätta, et asjaomased sätted ei kattuks.
- (6) Peale selle ja nagu on näidanud määruse (EL) 2016/2031 artikli 18 lõike 6 kohaldamisel saadud kogemused, suurendab liikmesriikidele seatud kohustus teatada komisjonile ja teistele liikmesriikidele iga aasta 30. aprilliks kindlaksmääratud piiritletud alade arv ja asukohad, asjaomased taimekahjustajad ning eelmisel kalendriaastal võetud vastavad meetmed üksnes halduskoormust ning kohustus piiritletud aladest viivitamata teatada ei ole praktiliselt kasulik. Seepärast tuleks need kõnealusest artiklist välja jätta.
- (7) Vastavalt määruse (EL) 2016/2031 artikli 22 lõikele 3, artikli 24 lõikele 2 ja artikli 34 lõikele 2 peavad liikmesriigid esitama komisjonile ja teistele liikmesriikidele iga aasta 30. aprilliks aruande eelmisel kalendriaastal tehtud uuringute tulemuste kohta seoses teatavate taimekahjustajate esinemisega liidu territooriumil. Selle alla mõeldakse liidu karantiinseid taimekahjustajaid, taimekahjustajaid, mille suhtes kohaldatakse määruse (EL) 2016/2031 artiklite 29 ja 30 kohaselt vastu võetud meetmeid, ning prioriteetseid taimekahjustajaid ja kaitstavate piirkondade karantiinseid taimekahjustajaid. Lisaks peavad liikmesriigid kooskõlas määruse (EL) 2016/2031 artikli 23 lõikega 2 teatama komisjonile ja teistele liikmesriikidele nende taotluse korral oma mitmeaastastest uuringukavadest, kui need on kehtestatud.
- (8) Vastavalt artikli 23 lõike 1 kolmandale lõigule kehtestatakse mitmeaastased uuringukavad viieks kuni seitsmeks aastaks. Nagu kogemused on alates määruse (EL)

³ COM(2023) 168.

⁴ Komisjoni 30. septembri 2019. aasta rakendusmäärus (EL) 2019/1715, millega kehtestatakse ametliku kontrolli teabehaldussüsteemi ja selle süsteemikomponentide toimimise eeskirjad (IMSOCi määrus) (ELT L 261, 14.10.2019, lk 37).

2016/2031 kohaldamise kuupäevast näidanud, vajavad liikmesriigid nende programmide nõuetekohaseks kavandamiseks ja arendamiseks rohkem aega. Seetõttu ja ka selle pärast, et vähendada pädevate asutuste halduskoormust, tuleks seda ajavahemikku pikendada kümne aastani. Õigusselguse huvides tuleks täpsustada, et need programmid kehtestatakse uuesti kümneaastasteks järjestikusteks ajavahemikeks ja et esimene periood lõpeb 14. detsembril 2029, st kümme aastat pärast määruse (EL) 2016/2031 kohaldamise alguskuupäeva.

- (9) Määruse (EL) 2016/2031 artikli 30 lõike 1 teises lõigus on sätestatud, et kui komisjon jõuab järeldusele, et kõnealuse määruse I lisa 3. jao 2. alajaos sätestatud kriteeriumid liidu karantiinsete taimekahjustajate loetellu kandmata taimekahjustajate kohta on täidetud, võtab ta rakendusaktidega viivitamata ja piiratud ajaks vastu meetmed seoses kõnealusest taimekahjustajast tulenevate riskidega.
- (10) Selle sätte rakendamisel väljendasid teatavad liikmesriigid kahtlust mõiste „meetmed“ täpse ulatuse suhtes ja eelkõige selle suhtes, kas see puudutab meetmeid, mis on võetud seoses impordi või kaupade riigisisese liikumisega, et hoida ära asjaomase taimekahjustaja sisenemine liidu territooriumile ja seal levimine. Seepärast ning õigusselguse ja täielikkuse huvides tuleks artikli 30 lõiget 1 muuta, et konkreetselt märkida, et need meetmed võivad hõlmata keelu kohaldamist asjaomase taimekahjustaja esinemise suhtes liidu territooriumil ning taimede, taimsete saaduste ja muude objektide liitu sissetoomise ja seal vedamise nõudeid.
- (11) Määruse (EL) 2016/2031 artikli 41 lõikes 4 on sätestatud, et juhul kui taimed, taimsed saadused või muud objektid on liidu territooriumile sisse toodud või neid on seal veetud kõnealuse artikli lõiget 1 rikkudes, võtavad liikmesriigid ametlikku kontrolli käsitlevates liidu õigusaktides osutatud vajalikud meetmed ning teavitavad sellest komisjoni ja teisi liikmesriike kõnealuse määruse artiklis 103 osutatud elektroonilise teavitussüsteemi kaudu. Kõnealuses artiklis on sätestatud nõue hoida ära liidu karantiinsete taimekahjustajate esinemine kõnealustel taimedel, taimsetel saadustel või muudel objektidel.
- (12) Määruse (EL) 2016/2031 artikliga 37, milles käsitletakse meetmeid, millega hoitakse ära reguleeritud mittekarantiinsete taimekahjustajate esinemine istutamiseks ettenähtud taimedel, ei ole siiski ette nähtud kohustust vastavate eeskirjade rikkumisest teatada.
- Seepärast tuleks muuta määruse (EL) 2016/2031 artiklit 37 ja sätestada, et reguleeritud mittekarantiinseid taimekahjustajaid käsitlevate nõuete täitmata jätmise korral võtavad liikmesriigid vajalikud meetmed, nagu on osutatud määruses (EL) 2017/625, ning teavitavad komisjoni ja teisi liikmesriike sellest määruse (EL) 2016/2031 artiklis 103 osutatud elektroonilise teavitussüsteemi kaudu.
- (13) Sellest tulenevalt peaks määruse (EL) 2016/2031 artikkel 104, milles käsitletakse teateid taimekahjustajate esinemise korral, sisaldama ka viidet artikli 37 lõikele 1.
- (14) Teatavatel juhtudel on asjakohane lubada liidu territooriumile tuua teatavaid taimi, taimseid saadusi või muid objekte teatavatest kolmandatest riikidest erandina määruse (EL) 2016/2031 artikli 40 lõikes 1 sätestatud keelust või artikli 41 lõike 2 kohaselt vastu võetud rakendusaktiga kehtestatud erinõuetest ja samaväärsetest nõuetest. Asjaomased taimed, taimsed saadused ja muud objektid on praegu loetletud vastavalt

rakendusmääruse (EL) 2019/2072⁵ VI ja VII lisas. Sellistel juhtudel on tegemist juhtumitega, kus kolmas riik on esitanud sellise ajutise erandi taotluse ja esitanud kirjalikud tagatised, et tema territooriumil kohaldatavad meetmed on kõnealustest taimedest, taimsetest saadustest või muudest objektidest tuleneva riski vähendamisel tõhusad, ning esialgne riskihindamine on näidanud, et riski liidu territooriumile on võimalik vähendada vastuvõetava tasemeni, kohaldades teatavaid ajutisi meetmeid, mis on sätestatud määruse (EL) 2016/2031 II lisa 1. jao punktides 2 ja 3.

- (15) Selguse ja läbipaistvuse huvides peaks komisjonil olema õigus võtta vastu rakendusakte, millega nähakse sellised erandid ette. Täielikkuse huvides tuleks kõnealustes õigusaktides sätestada ka ajutised meetmed, [mis on vajalikud, et vähendada vastavat taimeterviseriski vastuvõetava tasemeni ja mis jätavad piisavalt aega kõigi selliste taimekahjustajatega seotud riskide täielikuks hindamiseks, mida ei ole seoses konkreetsete taimede, taimsete saaduste või muude objektidega veel täielikult hinnatud. See võimaldab pärast vastava hindamise lõpuleviimist kooskõlas määruse (EL) 2016/2031 II lisa 2. jaos sätestatud põhimõtetega kõnealused taimed, taimsed saadused või muud objektid kaupade loetelusse jätta või need sealt välja arvata vastavalt määruse (EL) 2016/2031 artikli 40 lõikele 3 või artikli 41 lõikele 3.
- (16) Määruse (EL) 2016/2031 artikli 42 lõike 4 kohaselt tuleb taim, taimne saadus või muu objekt suure riskiga taimede, taimsete saaduste ja muude objektide loetelust välja jätta, kui riskihindamise põhjal on jõutud järeldusele, et nende sissetoomisel liidu territooriumile tuleb kohaldada keeldu, erinõudeid või nõudeid üldse mitte kohaldada. Kõnealuse artikli kohaldamisel saadud kogemused on aga näidanud, et teatavatel juhtudel võidakse nende kaupade liidu territooriumile sissetoomise suhtes kohaldada erimeetmeid, mis vähendavad vastavat taimetervislikku riski vastuvõetava tasemeni, samas kui mõne taimekahjustaja puhul on täielik hindamine veel pooleli. Seepärast peaks komisjonil olema õigus võtta vastu rakendusakt, et jätta taimed, taimsed saadused või muud objektid artikli 42 lõike 3 kohaselt vastu võetud suure riskiga taimede, taimsete saaduste või muude objektide loetelust välja, kui need kujutavad endast taimetervislikku riski, mida ei ole veel täielikult hinnatud ja nende kohta ei ole veel vastu võetud rakendusakte vastavalt artikli 42 lõikele 4. Selleks et vähendada taimetervislikku riski vastuvõetava tasemeni, tuleks kõnealustes õigusaktides sätestada ajutised meetmed seoses kõnealuste taimede, taimsete saaduste ja muude objektide sissetoomisega liidu territooriumile.
- (17) Selleks et tagada proportsionaalne lähenemisviis ja vastavate riskihindamiste võimalikult kiire sõlmimine, peaks kõigi nende rakendusaktide kohaldamisaeg olema selline, et oleks mõistlikult võimalik täielikult hinnata kõiki fütosanitaarriske ja asjaomastes kolmandates riikides kohaldatavaid meetmeid, ning see ei tohiks olla pikem kui viis aastat.
- (18) Lisaks peaks komisjonil olema õigus võtta vastu delegeeritud õigusakt, millega täiendatakse määrust (EL) 2016/2031 selle menetluse üksikasjadega, mida tuleb järgida ajutiste erandite tegemiseks artikli 40 lõikest 2 ja artikli 41 lõikest 2. See on

⁵ Komisjoni 28. novembri 2019. aasta rakendusmäärus (EL) 2019/2072, millega kehtestatakse ühetaolised tingimused Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/2031 rakendamiseks seoses taimekahjustajatevastaste kaitsemeetmetega ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni määrus (EÜ) nr 690/2008 ja muudetakse komisjoni rakendusmäärust (EL) 2018/2019 (ELT L 319, 10.12.2019, lk 1–279).

vajalik, kuna pärast määruse (EL) 2016/2031 vastuvõtmisest saadud kogemused on näidanud, et selliste ajutiste erandite tegemiseks on vaja standardmenetlust, millega tagada läbipaistvus ja järjepidevus liikmesriikide, kolmandate riikide ja asjaomaste ettevõtjate jaoks.

- (19) Komisjonile tuleks anda õigus võtta vastu delegeeritud õigusakt, millega täiendada käesolevat määrust, et kehtestada menetlused, mida järgida kõrge riskiga taimede, taimsete saaduste ja muude objektide loetellu kandmisel. Kõnealune taotlus peab hõlmama kõiki järgmisi üksikasju: asjaomaste kolmandate riikide vastavate toimikute koostamine, sisu ja esitamine; meetmed, mida tuleb võtta pärast kõnealuste toimikute saamist; vastava riskihindamise teostamise menetlus; konfidentsiaalsust ja andmekaitset hõlmavate toimikute käsitlemine. See on vajalik, kuna kogemused on näidanud, et standardmenetlus kõrge riskiga taimede lisamiseks loetellu võiks tagada läbipaistvuse ja järjepidevuse liikmesriikide, kolmandate riikide ja asjaomaste ettevõtjate jaoks.
- (20) Vastavalt määruse (EL) 2016/2031 artikli 44 lõike 1 punktile a peab komisjon konkreetse kolmanda riigi taotlusel rakendusaktidega sätestama samaväärsed nõuded, kui asjaomane kolmas riik tagab oma ametliku kontrolli all ühe või mitme kindlaksmääratud meetme kohaldamisega fütosanitaarkaitse taseme, mis on samaväärne erinõuetega, mis on seotud asjaomaste taimede, taimsete saaduste ja muude objektide liidu territooriumil vedamisega.
- (21) Kõnealuse sätte rakendamisel saadud kogemused on näidanud, et selliste nõuete kehtestamine, mis on samaväärsed üksnes taimede, taimsete saaduste ja muude objektide vedamise erinõuetega liidu territooriumil, ei ole piisav ega võimalik, kui selliseid veonõudeid ei ole kehtestatud. Tegelikult tuleb seda sageli ette, kui liidu eeskirjad käsitlevad selliseid taimekahjustajaid, mida esineb ainult kolmandates riikides, mitte liidu territooriumil, ning kui vastu on võetud üksnes nõuded kaupade toomiseks liidu territooriumile.
- (22) Seetõttu peaks asjaomase kolmanda riigi poolt nõutav fütosanitaarkaitse tase olema samaväärne ka erinõuetega, mida kohaldatakse asjaomaste taimede, taimsete saaduste ja muude objektide liidu territooriumile sissetoomise suhtes kõigist või teatavatest kolmandatest riikidest.
- (23) Määruse (EL) 2016/2031 artikli 71 lõike 2 kohaselt täpsustatakse fütosanitaarsertifikaadil punkti „Lisadeklaratsioon“ all, milline konkreetne nõue on täidetud, kui vastav rakendusakt, mis on vastu võetud artikli 28 lõigete 1 ja 2, artikli 30 lõigete 1 ja 3, artikli 37 lõike 2, artikli 41 lõigete 2 ja 3 ning artikli 54 lõigete 2 ja 3 kohaselt, võimaldab sellisteks nõueteks mitut eri varianti. See täpsustus peab sisaldama asjakohase nõude täielikku sõnastust.
- (24) Määruse (EL) 2016/2031 praktiline rakendamine on näidanud, et fütosanitaarsertifikaadis tuleks osutada ka määruse artikli 37 lõike 4 kohaselt vastu võetud nõuetele, nimelt meetmetele, millega hoitakse ära reguleeritud mittekarantiinsete taimekahjustajate esinemine asjaomastel istutamiseks ettenähtud taimedel, nagu on osutatud kõnealuse määruse artikli 36 punktis f, juhul kui vastavas sättes on selliste nõuete jaoks ette nähtud mitu eri võimalust. See on kooskõlas liidu karantiinseid taimekahjustajaid käsitleva lähenemisviisiga, kuna kõnealuse määruse artikli 71 lõikes 2 viidatakse artikli 41 lõigete 2 ja 3 kohaselt vastu võetud

rakendusaktile. Samuti pakub see pädevatele asutustele, ettevõtjatele ja kolmandatele riikidele suuremat selgust ja kindlust seoses reguleeritud mittekarantiinseid taimekahjustajaid ja istutamiseks ettenähtud taimi käsitlevate eeskirjade kohaldamisega.

- (25) Seetõttu peaks määruse (EL) 2016/2031 artikli 71 lõige 2 sisaldama viidet artikli 37 lõike 4 kohaselt vastu võetud rakendusaktidele. Lisaks tuleks viide artikli 37 lõikele 2 välja jätta, kuna see ei ole fütosanitaarsertifikaadi lisadeklaratsiooni sisu puhul asjakohane.
- (26) Vastavalt määruse (EL) 2016/2031 artiklile 88 kinnitab asjaomane ettevõtja taimepassi asjaomaste taimede, taimsete saaduste või muude objektide kaubeldava ühiku külge enne nende vedamist liidu territooriumil artikli 79 kohaselt või enne nende sissetoomist kaitstavasse piirkonda või seal vedamist määruse (EL) 2016/2031 artikli 80 kohaselt. Kui selliseid taimi, taimseid saadusi või muid objekte veetakse pakendis, kimbus või konteineris, kinnitatakse taimepassi kõnealuse pakendi, kimbu või konteineri külge.
- (27) Määrusel (EL) 2016/2031 põhinevad kaubandustavad on näidanud, et teatavatel juhtudel ei ole võimalik taimepasse taimede, taimsete saaduste või muude objektide kaubeldavate ühikute külge kinnitada viimaste suuruse, kuju või muude eriomaduste tõttu või nende ühelt ettevõtjalt teise juurde viimise kiiruse tõttu. Selle asemel tuleks lubada kõnealuste taimede, taimsete saaduste või muude objektide kaubeldavaid ühikuid liidu territooriumil vedada nendega seotud taimepassiga muul viisil kui füüsilise kinnitamise teel. Määruse (EL) 2016/2031 nõudeid vastavate taimede, taimsete saaduste ja muude objektide taimepasside väljaandmise kohta kohaldatakse endiselt.
- (28) Seepärast peaks komisjonil olema õigus võtta vastu delegeeritud õigusakt, millega lubatakse teatavaid taimi, taimseid saadusi ja muid objekte vedada ilma nende kaubeldavatele ühikutele kinnitatud taimepassita nende suuruse, kuju, kauplemise kiiruse või muude eriomaduste tõttu, mis muudavad selle kinnituse ebapraktiliseks. Sellega seoses on vaja kindlaks määrata kord, millega näha ette taimepassi kasutamine juhul, kui see ei ole kinnitatud, kuid sellega viidatakse siiski vastavatele taimedele, taimsetele saadustele ja muudele objektidele, ning tagada et taimepass jääb alati oma kaubaga seotuks erimärgi, kiibi, andmebaasi või muude asjakohaste elementide abil.
- (29) Vastavalt määruse (EL) 2016/2031 artikli 99 lõikele 1 on komisjonil õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte, millega täiendatakse kõnealust määrust, sätestades elemendid, mida peavad sisaldama konkreetseid taimi, taimseid saadusi või muid objekte (v.a puidust pakkematerjal) käsitlevad ametlikud kinnitused, mida kohaldatavate rahvusvaheliste standarditega nõutakse. Alates määruse (EL) 2016/2031 vastuvõtmisest ei ole selliseid rahvusvahelisi standardeid vastu võetud ning ükski rahvusvaheline organisatsioon ei tee praegu ettevalmistavat tööd selliste standardite koostamiseks. Seetõttu ja selliste rahvusvaheliste standardite puudumisel ei ole määruse (EL) 2016/2031 artikli 99 alusel võimalik vastu võtta delegeeritud õigusakti, milles sätestatakse vastavate ametlike kinnituste jaoks vajalikud elemendid. Sellise delegeeritud õigusakti puudumise tõttu ei saa asjaomaseid taimi, taimseid saadusi või muid objekte liidu territooriumile tuua fütosanitaarsertifikaatide alternatiiviks olevate kõnealuste ametlike kinnitustega.

- (30) Lisaks sellele ja kooskõlas nõukogu direktiivide 77/93/EMÜ⁶ ja 2000/29/EÜ⁷ kohaselt vastu võetud teatavate rakendusaktidega tuuakse liidu territooriumile endiselt taimi, taimseid saadusi ja muid objekte, millega on kaasas mitmes kolmandas riigis välja antud ametlik kinnitus, mitte aga fütosanitaarsertifikaadid. Need õigusaktid on eelkõige komisjoni otsused 93/365/EÜ,⁸ 93/422/EMÜ,⁹ 93/423/EMÜ¹⁰ ja rakendusotsus 2013/780/EL¹¹. Need otsused on vastu võetud vastavate rahvusvaheliste standardite puudumisel.
- (31) Määruse (EL) 2016/2031 ja veel kehtivate otsuste kohaldamisel saadud kogemused näitavad, et kõnealused ametlikud kinnitused pakuvad piisavaid tagatise taimetervise kaitseks liidu territooriumil, hoolimata asjaolust, et vastavaid rahvusvahelisi standardeid ei ole kunagi olemas olnud. Sel põhjusel ja selleks, et tagada määruse (EL) 2016/2031 kohaste ametlike kinnituste jätkuv kasutamine, tuleks artikli 99 lõikest 1 välja jätta tingimus, et kõnealuse delegeeritud õigusakti elemente nõutakse kohaldatavate rahvusvaheliste standarditega.
- (32) Vastavalt määruse (EL) 2016/2031 artiklile 103 peab komisjon looma liikmesriikide teadete edastamiseks elektroonilise süsteemi. Tagamaks, et sellist elektroonilist süsteemi saaks kohaldada ka aruannete edastamiseks, näiteks liidu karantiinsete taimekahjustajate, prioriteetsete taimekahjustajate ja kaitstavate piirkondade karantiinsete taimekahjustajate uuringute aruannete edastamiseks, tuleks kõnealuse artikli esimest lauset muuta, et see hõlmaks ka aruannete edastamist liikmesriikide poolt. See on vajalik aruandlussüsteemi ratsionaliseerimiseks ja fütosanitaarmedetede digiteerimise protsessi tugevdamiseks.
- (33) Seepärast tuleks määrust (EL) 2016/2031 vastavalt muuta.
- (34) Selleks et kolmandad riigid ja nende ettevõtjad saaksid kohaneda fütosanitaarsertifikaatide väljaandmist käsitlevate uute eeskirjadega, mis käsitlevad vastavust reguleeritud mittekarantiinseid taimekahjustajaid käsitlevatele eeskirjadele,

⁶ Nõukogu 21. detsembri 1976. aasta direktiiv 77/93/EMÜ taimedele või taimsetele saadustele kahjulike organismide liikmesriikidesse sissetoomise vastu võetavate kaitsemeetmete kohta (EÜT L 26, 31.1.1977, lk 20).

⁷ Nõukogu 8. mai 2000. aasta direktiiv 2000/29/EÜ taimedele või taimsetele saadustele kahjulike organismide ühendusse sissetoomise ja seal levimise vastu võetavate kaitsemeetmete kohta (EÜT L 169, 10.7.2000, lk 1).

⁸ Komisjoni 2. juuni 1993. aasta otsus 93/365/EMÜ, millega lubatakse liikmesriikidel Kanadast pärit kuumtöödeldud okaspuupuidu osas ette näha erandeid nõukogu direktiivi 77/93/EMÜ teatavatest sätetest, ja millega kehtestatakse kuumtöödeldud puidu suhtes kohaldatava tähistussüsteemi üksikasjad (EÜT L 151, 23.6.1993, lk 38).

⁹ Komisjoni 22. juuni 1993. aasta otsus 93/422/EMÜ, millega lubatakse liikmesriikidel Kanadast pärit kuivatis kuivatatud okaspuupuidu osas ette näha erandeid nõukogu direktiivi 77/93/EMÜ teatavatest sätetest, ja millega kehtestatakse kuumtöödeldud puidu suhtes kohaldatava tähistussüsteemi üksikasjad (ELT L 195, 4.8.1993, lk 51).

¹⁰ Komisjoni 22. juuni 1993. aasta otsus 93/423/EMÜ, millega lubatakse liikmesriikidel Ameerika Ühendriikidest pärit kuivatis kuivatatud okaspuupuidu osas ette näha erandeid nõukogu direktiivi 77/93/EMÜ teatavatest sätetest, ja millega kehtestatakse kuumtöödeldud puidu suhtes kohaldatava tähistussüsteemi üksikasjad (ELT L 195, 4.8.1993, lk 55).

¹¹ Komisjoni 18. detsembri 2013. aasta rakendusotsus 2013/780/EL, millega tehakse erand nõukogu direktiivi 2000/29/EÜ artikli 13 lõike 1 punktist ii seoses Ameerika Ühendriikidest pärit kooreta saematerjaliga liikidelt *Quercus* L., *Platanus* L. ja *Acer saccharum* Marsh. (ELT L 346, 20.12.2013, lk 61).

tuleks määruse (EL) 2016/2031 artikli 71 lõike 2 muudatust kohaldada alates... [*kuus kuud pärast käesoleva määruse jõustumist*],

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määruse (EL) 2016/2031 muutmine

Määrust (EL) 2016/2031 muudetakse järgmiselt:

- 1) Artikli 18 lõike 6 esimene lõik asendatakse järgmisega:

„Liikmesriigid teavitavad komisjoni ja teisi liikmesriike piiritletud aladest kohe pärast nende kehtestamist, samuti teavitavad nad asjaomastest taimekahjustajatest ja võetud asjakohastest meetmetest. Kõnealused teated edastatakse artiklis 103 osutatud elektroonilise teavitussüsteemi kaudu.“

- 2) Artikli 22 lõike 3 esimene lõik asendatakse järgmisega:

„Liikmesriigid esitavad komisjonile ja teistele liikmesriikidele iga aasta 30. aprilliks aruande lõike 1 kohaste eelmisel kalendriaastal tehtud uuringute tulemuste kohta. Aruanded peavad sisaldama teavet selle kohta kus ja millal uuringud teostati, milliseid taimi, taimseid saadusi ja muid objekte need hõlmasid, kontrollide ja võetud proovide arv ning iga asjaomase taimekahjustaja leid. Kõnealused aruanded esitatakse artiklis 103 osutatud elektroonilise teavitussüsteemi kaudu, mille komisjon on teadete ja aruannete esitamiseks loonud.

- 3) Artiklit 23 muudetakse järgmiselt:

- a) lõike 1 kolmas lõik asendatakse järgmisega:

„Mitmeaastased uuringukavad kehtestatakse kümneks aastaks ning neid pikendatakse ja seejärel vajaduse korral ajakohastatakse kümneaastaste järjestikuste ajavahemike kaupa. Esimene ajavahemik lõpeb 14. detsembril 2029.“

- b) lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Komisjoni taotluse korral teavitavad liikmesriigid oma mitmeaastastest uuringukavadest. Kõnealused teated edastatakse artiklis 103 osutatud elektroonilise teavitussüsteemi kaudu, mis on teadete ja aruannete esitamiseks loonud.“

- 4) Artikli 24 lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Liikmesriigid esitavad komisjonile ja teistele liikmesriikidele iga aasta 30. aprilliks aruande lõike 1 kohaste eelmisel kalendriaastal tehtud uuringute tulemuste kohta. Kõnealused aruanded edastatakse artiklis 103 osutatud elektroonilise teavitussüsteemi kaudu, mis on teadete ja aruannete esitamiseks loonud.“

5) Artikli 30 lõike 1 kolmas lõik asendatakse järgmisega:

„Nende meetmetega rakendatakse vajaduse korral konkreetselt iga asjaomase taimekahjustaja suhtes üht või mitut artikli 28 lõike 1 esimese lõigu punktides a–g osutatud sätet. Need võivad hõlmata kõnealuse taimekahjustaja esinemise keeldu liidu territooriumil ja/või taimede, taimsete saaduste ja muude objektide liidu territooriumile sissetoomise ja seal vedamise nõudeid.“.

6) Artikli 34 lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Liikmesriigid teavitavad komisjoni ja teisi liikmesriike iga aasta 30. aprilliks lõike 1 kohaste eelmisel kalendriaastal tehtud uuringute tulemuste kohta. Kõnealused teated esitatakse artiklis 103 osutatud elektroonilise teavitussüsteemi kaudu, mille komisjon on teadete ja aruannete esitamiseks loonud.“

7) Artiklisse 37 lisatakse järgmine lõige:

„10. Juhul kui istutamiseks ette nähtud taimed on liidu territooriumile sisse toodud või neid on seal veetud käesoleva artikli lõiget 1 rikkudes, võtavad liikmesriigid määruse (EL) 2017/625 artikli 66 lõikes 3 osutatud vajalikud meetmed ning teavitavad sellest komisjoni ja teisi liikmesriike artiklis 103 osutatud elektroonilise teavitussüsteemi kaudu.

Liikmesriigid teatavad nendest meetmetest ka kolmandale riigile, kust istutamiseks ettenähtud taimed liidu territooriumile toodi.“

8) Artikli 42 lõikesse 1 lisatakse järgmised lõigud:

„Vastavalt artiklile 105 on komisjonil õigus võtta vastu delegeeritud õigusakt, et täiendada käesolevat määrust ja kehtestada menetlus, mille alusel kõrge riskiga taimed, taimsed saadused ja muud objektid loetellu kanda.

Kehtestatava menetlusega nähakse ette kõik järgmised üksikasjad:

- a) asjakohase tõendite ettevalmistamine kõrge riskiga taimede, taimsete saaduste ja muude objektide hindamiseks;
- b) meetmed, mida tuleb võtta pärast kõnealuste tõendite saamist;
- c) vastava hindamise menetlus;
- d) konfidentsiaalsust ja andmekaitset hõlmavate toimikute käsitlemine.“

9) Artikli 42 järele lisatakse artikkel 42a:

„Artikkel 42a

Ajutised erandid artiklites 40 ja 42 sätestatud keeldudest ning artiklis 41 osutatud nõuetest

1. Erandina artikli 40 lõikest 1 ja artikli 41 lõikest 1 võib komisjon rakendusaktidega vastu võtta ajutised erandid artikli 40 lõikes 1 sätestatud

keelust ning artikli 41 lõikes 2 osutatud erinõuetest ja samaväärsetest nõuetest seoses ühest või mitmest kolmandast riigist pärit konkreetsete taimede, taimsete saaduste ja muude objektide sissetoomisega liidu territooriumile, kui tegemist on fütosanitaarse riskiga, mida ei ole veel täielikult hinnatud.

Selliste rakendusaktidega:

- a) kehtestatakse ajutised meetmed kõnealuste taimede, taimsete saaduste ja muude objektide sissetoomiseks liidu territooriumile kooskõlas II lisa 2. jaos sätestatud põhimõtetega ning
 - b) muudetakse artikli 40 lõikes 2 ja artikli 41 lõikes 2 osutatud rakendusakti vastavaid osi, lisades viite asjaomase taime, taimse saaduse või muu objektiga seotud erandile.
2. Lõikes 1 osutatud ajutisi erandeid võib vastu võtta üksnes juhul, kui on täidetud järgmised tingimused:
- a) asjaomane kolmas riik on esitanud komisjonile taotluse, mis sisaldab ametlikke kirjalikke tagatisi selle kohta, et tema territooriumil kohaldatakse enne taotluse esitamist ja kohaldatakse taotluse esitamise ajal meetmeid, mis on vajalikud vastava fütosanitaarriski kõrvaldamiseks; ning
 - b) esialgne hindamine on näidanud, et kõnealused taimed, taimsed saadused või muud objektid kujutavad endast riski, mida saab vähendada vastuvõetava tasemeni, kohaldades üht või mitut asjaomase fütosanitaarriskiga seotud meetet.
3. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 105 vastu delegeeritud õigusakt, millega täiendatakse käesolevat määrust menetluse osas, mida tuleb järgida lõikes 1 osutatud ajutiste erandite tegemisel. Kõnealuses delegeeritud õigusaktis sätestatakse menetluse järgmised üksikasjad:
- a) asjaomaste kolmandate riikide vastava taotluse ja toimikute koostamine, sisu ja esitamine;
 - b) meetmed, mida tuleb võtta pärast kõnealuste taotluste ja toimikute saamist;
 - c) konfidentsiaalsust ja andmekaitset hõlmavate taotluste ja toimikute käsitlemine.
4. Erandina artikli 42 lõikest 2 võib komisjon võtta rakendusaktidega vastu ajutisi erandeid artikli 42 lõikes 3 osutatud õigusaktidest, kui on täidetud mõlemad järgmised tingimused:
- a) kõrge riskiga taimede, taimsete saaduste või muude objektide vastavat taimetervislikku riski ei ole veel täielikult hinnatud;
 - b) artikli 42 lõike 4 kohast rakendusakti asjaomaste taimede, taimsete saaduste või muude objektide kohta ei ole veel vastu võetud.

Kõnealustes rakendusaktides sätestatakse ajutised meetmed, mis on vajalikud vastava taimetervisliku riski vähendamiseks vastuvõetava tasemeni kõnealuste taimede, taimsete saaduste ja muude objektide liitu sissetoomisel.

5. Lõigetes 1, 2 ja 4 osutatud rakendusaktidega nähakse ette asjaomase kolmanda riigi iga-aastane aruandlus vastavate ajutiste meetmete kohaldamise kohta. Kui asjaomase aruande põhjal jõutakse järeldusele, et teatatud meetmetega ei ole asjaomast riski asjakohaselt käsitletud, tunnistatakse neid meetmeid sätestav õigusakt vajaduse korral viivitamata kehtetuks või seda muudetakse.
 6. Lõigetes 1, 2 ja 4 osutatud rakendusaktide kohaldamisaeg peab olema selline, et oleks mõistlikul viisil võimalik täielikult hinnata kõiki fütosanitaarriske ja asjaomaste kolmandate riikide meetmeid, ning see aeg ei tohi olla pikem kui viis aastat.
 7. Lõigetes 1, 2 ja 4 osutatud rakendusaktid võetakse vastu artikli 107 lõikes 2 osutatud kontrollimenetluse kohaselt.
- 10) Artikli 44 lõike 1 punkt a asendatakse järgmisega:
- „a) asjaomane kolmas riik tagab ametliku kontrolli raames kohaldatava ühe või mitme erimeetmega fütosanitaarkaitse taseme, mis on samaväärne asjaomaste taimede, taimsete saaduste ja muude objektide liidu territooriumile sissetoomise ja seal vedamise erinõuetega;“.
- 11) Artikli 71 lõige 2 asendatakse järgmisega:
- „2. Fütosanitaarsertifikaadil punkti „Lisadeklaratsioon“ all täpsustatakse, milline konkreetne nõue on täidetud, kui vastav rakendusakt, mis on vastu võetud artikli 28 lõigete 1 ja 2, artikli 30 lõigete 1 ja 3, artikli 37 lõike 4, artikli 41 lõigete 2 ja 3 ning artikli 54 lõigete 2 ja 3 kohaselt, võimaldab sellisteks nõueteks mitut eri varianti. See täpsustus sisaldab asjakohase nõude täielikku sõnastust.“
- 12) Artiklisse 88 lisatakse järgmised lõiked:
- „Komisjonil on õigus võtta artikli 105 kohaselt vastu delegeeritud õigusakt käesoleva määruse täiendamiseks,
- a) et määrata kindlaks taimed, taimsed saadused ja muud objektid, mida erandina esimesest lõigust võib liidu piires vedada nendega seotud taimepassiga muul viisil kui füüsiliselt kinnitatuna, tulenevalt nende suurusest, kujust või kauplemise kiirusest, mis muudab sidumise võimatuks või väga raskeks; ning
 - b) et näha ette eeskirjad, millega tagada, et asjaomane taimepass, mis ei ole küll kinnitatud, viitab endiselt vastavatele taimedele, taimsetele saadustele ja muudele objektidele erimärgi, kiibi ja/või andmebaasi abil.
- 13) Artikli 99 lõige 1 asendatakse järgmisega:
- „1. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 105 vastu delegeeritud õigusakte, millega täiendatakse käesolevat määrust, sätestades üksikasjad, mida peavad

sisaldama konkreetseid taimi, taimseid saadusi või muid objekte (v.a puidust pakkematerjal) käsitlevad ametlikud kinnitused, selle kohta, et on rakendatud artikli 28 lõike 1 või 2, artikli 30 lõike 1 või 3, artikli 41 lõike 2 või 3, artikli 44 või artikli 54 lõike 2 või 3 kohaselt vastu võetud meetmeid.

14) Artikli 103 esimene lause asendatakse järgmisega:

„Komisjon loob liikmesriikide teadete ja aruannete edastamiseks elektroonilise süsteemi.“

15) Artikli 104 esimese lõigu esimene lause asendatakse järgmisega:

„Komisjon võib rakendusaktidega sätestada konkreetsed nõuded teavitamisele, millele on osutatud artikli 9 lõigetes 1 ja 2, artiklis 11, artikli 17 lõikes 3, artikli 18 lõikes 6, artikli 19 lõikes 2, artikli 28 lõikes 7, artikli 29 lõike 3 esimeses lõigus, artikli 30 lõikes 8, artikli 33 lõikes 1, artikli 37 lõikes 10, artikli 40 lõikes 4, artikli 41 lõikes 4, artikli 46 lõikes 4, artikli 49 lõikes 6, artikli 53 lõikes 4, artikli 54 lõikes 4, artikli 62 lõikes 1, artikli 77 lõikes 2 ja artikli 95 lõikes 5“.

Artikkel 2

Jõustumine ja kohaldamine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikli 1 punkti 11 kohaldatakse [*kuue kuu möödudes käesoleva määruse jõustumisest*].

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel,

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja